

Felhívás

a város földmivelő lakosságához.

A város határában az ősszel sok föld maradt parlagon. Ezt a többivel együtt most tavasszal mind meg kell művelni, mert az idén egy talpalatnyi földnek se szabad bevetetlenül maradni. Ahol nincs elég férfi munkás, ott az asszonyoknak s gyerekeknek is dolgozni kell. Így rendeli ezt a törvény (1914. évi 50 tczikk).

Hogy pedig foganatja is legyen ennek a törvénynek, arról jó előre gondoskodás történt. Minden földbirtokos, bérlő, földmiveléssel foglalkozó munkás és igás jászág össze van írva.

Aki a földjét meg nem műveli, vagy a ki a bérelt földet ott hagyja, vagy aki illő bér mellett nem vállal munkát; azt a törvény két hónapi elzárással és 600 korona bírsággal sújtja.

Azonkívül a dolgozni nem akarókat karhatalommal kényszerítheti a hatóság a munkára; ha katonai szolgálat alól fel vannak mentve, újból behivatnak szolgálatra, ha be nem soroztattak is, mint katonai köcsöcsöket és munkásokat a harctérre fogják őket vinni; ha pedig hadi segélyt kapnak, ezt a segélyt elvesztik.

Ha még így sem lehetne elegendő munkaerőre szert tenni, a hatóság kirendelheti a közérót s minden férfit és nőt, bármely foglalkozásban van is, 18 évtől 50 éves korig a gazdasági munka végzésére lehet szorítani. Erre a célra a katonai karhatalmat veszi igénybe a hatóság.

A lehető legnyomatékosabban figyelmezteti tehát a városi tanács a földbirtokosokat s földbérlőket, hogy a még megműveletlenül álló földjeiket a lehető legrövidebb idő alatt megmunkálják s bevevessék; a földmiveléssel foglalkozó munkások pedig, illő munkabér mellett, idejekorán munkába álljanak, igás fogatjukat a földmivelésre átengedjék, mert ellenkező esetben ellenük a törvényt teljes szigorúsággal fogja alkalmazni.

A tanács már megalakította a gazdasági intéző bizottságot, amely ellenőrzi a földek megművelését s a munkások foglalkozását. Aki ellen ez a bizottság följelentést tesz, az ellen a hatóság az előbb említett módon jár el.

De ugyanez a bizottság meg is könnyíti a földmivelő lakosság teendőit. Ha hozzáfordulnak, szükség esetén gondoskodik vetőmagról, munkásokról, igavonókról, gazdasági gépekről.

Igyekszik a gazda és munkás, a birtokos és bérlő között az egyezséget létrehozni és mindennemű utbaigazítással készséggel szolgál.

A gazdasági intéző bizottság a várbsházán, a városgazda és gazdasági tanácsnok hivatali helyiségében működik.

Forduljon mindenki bizalommal a bizottsághoz; annak idézésére pedig jelenjék meg halogatás nélkül s utasításainak tegyen eleget, mert a vonakodók ellen a legszigorubbban jár el a hatóság.

Együttal felkérjük a város összes lakóit, hogy ha a földmivelők, vagy munkások között a munkától való vonakodásról szereznek tudomást, azt az összlakosság érdekében jelentsék be személyesen, vagy levelező lapon a gazdasági intéző bizottságnak. Ez által nemcsak a közéró kirendelésének súlyos következményeit hátríthatják el, hanem a földek megmunkálását s így a város közéletének zavartalan ellátását is előmozdítják.

Pancsova, 1915. évi március hó 3.

A városi tanács.

Aufruf an das ackerbauende Volk.

Auf dem Gebiete unserer Stadt blieben im vergangenen Herbste viele Felder ungebaut. — Diese müssen jetzt, im Frühjahr, mit den übrigen zusammen alle angebaut werden, weil heuer keine Schrolle Grund ungebaut bleiben darf. Wo keine genügende Männer vorhanden sind, dort müssen die Frauen und Kiuder zur Arbeit greifen. So schreibt dies das Gesetz vor. (50 G. A. vom Jahre 1914).

Es wurde deshalb bei Zeiten Sorge getragen, dass dieses Gesetz durchgeführt werden könne, nachdem die Grundbesitzer, Pächter, Feldarbeiter u. Zugtiere conscribirt wurden.

Derjenige, der sein Feld nicht bebaut oder das gepachtete Feld verlässt, oder aber nebst einen entsprechenden Lohn keine Arbeit annimmt, wird mit einer Arreststrafe von 2 Monate u. einer Geldstrafe bis zu 600 Kronen bestraft.

Es können ausserdem diejenigen, die keine Arbeit annehmen wollen, mit Brachialgewalt zur Arbeit gezwungen werden, u. wenn sie von der Militärpflicht befreit sind, neuerdings zum Dienst einberufen werden, wenn sie aber eine Kriegsunterstützung geniessen, verlieren sie dieselbe. Jene, die keinen Militärdienst leisteten, werden als Militär-Fahrleute oder Arbeiter verwendet.

Wenn selbst auf oiesem Wege keine genügende Arbeitskräfte requirirt werden könnten, kann die Behörde die allgemeine Arbeitskraft aufbieten u. sämtliche Männer u. Frauen, von welcher Beschäftigung immer, im Alter von 18—50 Jahren zur Verrichtung der Landwirtschaftlichen Arbeiten zwingen. Zu diesen Zwecke nimmt die Behörde die Militärgewalt in Anspruch.

Der städt. Magistrat macht demnach auf das nachdrücklichste die Grundbesitzer u. Pächter aufmerksam ihre, noch nicht bebauten Felder in kürzester Zeit zu bearbeiten u. anzubauen; die Feldarbeiter aber, gegen einen entsprechenden Lohn bei Zeiten in Arbeit zu stehen, ihre Gespanne der Feldarbeit zu überlassen, weil widrigenfalls gegen sie die Anordnungen des Gesetzes auf das Strengste angewendet werden.

Der Magistrat gestaltete bereits die verfügende Wirtschafts-Commission, welche die Bebauung der Felder u. Beschäftigung der Arbeiter controllirt. Wenn diese Commission gegen Jemanden eine Anzeige macht, wird gegen denselben das bereits erwähnte Verfahren eingeleitet.

Diese Commission erleichtert aber auch die Agenden der Ackerleute. — Sie besorgt, nötigenfalls, den Samen, die Arbeiter, die Zugtiere, die wirtschaftlichen Maschinen.

Die Commission ist bereit den Vergleich, zwischen den Besitzer und Arbeiter, zwischen den Landwirt und Pächter zu bewerkstelligen und alle Auskünfte auf das bereitwilligste zu leisten. Die verfügende Wirtschafts-Commission funktioniert im Magistrats-Gebäude, in der Kanzlei des Wirtschafts-Referenten und des städt. Oekonomen.

Jeder wende sich mit Vertrauen an diese Kommission; im Falle einer Vorladung möge jeder sofort erscheinen und den Anweisungen Genüge leisten, weil widrigenfalls die Behörde auf das Strengste vorgehen wird.

Gleichzeitig werden die Bewohner der Stadt ersucht, wenn sie Kenntniss davon haben, dass ein Landwirt oder Arbeiter sich der Arbeit entzieht, dies im Interesse der Gesamt-Bevölkerung, entweder persönlich oder schriftlich der verfügenden Wirtschafts-Commission anzumelden.

Dadurch werden nicht nur die schweren Folgen einer Aufbietung der allgemeinen Arbeitskraft vermieden, sondern auch die Bebauung der Felder und somit die anstandslose Verpflegung der Stadt gefördert.

Pancsova, am 3. März 1915.

Der städt. Magistrat.

Позив на ратарско становништво вароши.

У варошком хатару остало је од јесени много земље упарложено. Те се земље имају заједно са другима све на пролеће обрадити, јер ове године не сме ни стопа земље остати непосејано. Где нема доста мушких радника, тамо и жене и деца морају радити, тако наређује закон (50 з. чл. од год. 1914).

Да пак овај закон има и успеха још у напред се је побринуло. Сваки газда земље, закупник, са ратарством се занимајући раденик, и сва теглећа марва пописана је.

Ко своју земљу не обрађује, или који закупљену земљу напусти или који поред пристојне наплате не прима радо, тај ће се по закону за затвором од 2 месеца и 600 круне глобе казнити.

Осим тога може власт оне, који неће да раде и јавно прикрити на рад, и ако је исти од војничке службе опроштен, наново ће га позвати у службу, па ако га и нису уврстили у војску, узеше га као војничког кочијаша и раденика на бојном пољу; ако пак ратну припомоћ има, ту ће припомоћ изгубити.

Ако се још и тако неможе задоста до радне снаге доћи, може власт изаслати јавну радњу (кулук) и може сваког човека и жену, ма каквог занимања од 18 до 50 год старе на газдински посао прикрити. У ту цел узима власт и војнички брахијум.

Са највећим наглашавањем опомиње мајистрат газде земаља и закупнике земаља, да своје још необрађене стојеће земље у најкраћем времену обраде и посеју; раденици пак који се ратарством баве, уз пристојну награду нека за времена у посао стану и свој те-

глећи подвоз (кола) на земљорадњу уступе, јер у противном случају ће се против истих цела строгост закона применити.

Мајистрат је већ установио комисију за руковање газдинства, који ће контролирати обраду земље и занимање раденика. Против кога ова комисија учини пријаву, против тога ће власт на горе споменути начин поступити. —

Али ће иста комисија и олакшавати посао ратарског становништва. Ако се на њу обрате побринуће се ако је нужно и за семе, раденике, теглећу марву и газдинске машини. Паштиће се да између газда и раденика, између имаоца и закупника споразум оствари, и готова је да даде свако упутство.

Комисија за руковање газдинством ради у варошкој кући у писарници газд. саветника и вар. економа.

Нека се сваки са поверењем обрати на ту комисију, а на њен позив нека без одлагања дођу и њена наређења врше, јер против оних који се противе, поступиће власт најстрожије.

Уједно умољавамо све становнике вароши, да ако им до знања дође, да се између ратара и раденика који противе радњи, то у интересу свог становништва одмах пријаве лично или дописном картом комисији за газд. руковање. Са тим не само да одстрањују тешке последице употребе кулучне радње, него унапређују обраду земље, те тако и непомућеног снабдевање вароши са животним намирницама.

У Панчеву, 3. марта 1915.

Варошки мајистрат.

